

Toimintakertomus 1.6.2023 – 31.5.2024

YLEISTÄ

Jänijärven seudun suojeluyhdistys perustettiin 15.6.1991, joten kyseessä oli yhdistyksen 33. toimikausi. Yhdistyksen nimeksi tuli alun perin Jänijärven seudun asukas yhdistys, joka päätettiin vielä jättää rekisteröimättä. Yhdistyksen ensirekisteröinti tapahtui 6.4.2005, jolloin nimeksi tuli Jänijärven seudun suojeluyhdistys ry.

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää vesien suojelua toimialueellaan, joka on Jänijärvi ympäristöineen. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys pyrkii kokoamaan asiasta kiinnostuneet henkilöt, yhdistykset ja yhteisöt yhteiseen toimintaan järven suojelun hyväksi.

HALLITUS

Yhdistyksen vuosikokouksessa 22.7.2023 valittiin puheenjohtajaksi Jan Löfstedt ja hallitukseen seuraavat henkilöt: (* = Hallitus järjestäytyi kokouksessaan 29.7.2023)

Petri Tamminen (Varapuheenjohtaja* ja jätehuoltovastaava)

Mari Paasovaara (Sihteeri*, jäsenrekisterin ylläpitäjä)

Erja Hakala (Taloudenhoitaja*)

Susanna Lieto Jäsen

Ari Jaska Jäsen

Merja Heikkilä Jäsen

Heli Kurkela Jäsen

Erkki Salmio jatkaa kotisivuvastaavana.

Facebook-ryhmän ylläpitäjä: Anne Sandberg

YHDISTYKSEN KOKOUKSET JA JÄSENISTÖ

Kokoukset

Yhdistyksen 32. sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 22.7.2023 yhteisrannalla, läsnä 23 yhdistyksen jäsentä.

Toimintakauden aikana olemme merkittävästi tiivistäneet yhteistyötämme muiden Tammelan vesiensuojeluyhdistysten kanssa. Hallitus kokoontui kolme kertaa, sekä kerran sähköpostitse. Lisäksi

hallitus on hyvin aktiivisesti pitänyt yhteyttä sähköpostitse, whatsapp-viestein sekä puhelimitse asioiden hoitamiseksi.

Hallitus on toteuttanut valtaosan toimintasuunnitelman linjauksista, joista alla tarkemmin.

Yhdistyksen jäsenet

Toimikauden lopussa yhdistyksessä oli 120 jäsentä. Kymmenkunta on jättänyt jäsen- ja/tai jätemaksunsa maksamatta. Aika monen mökin omistus on vaihtunut, jolloin myös jäsenyys on muuttunut. Jäsenaloitteita ei ole esitetty.

Jäsenille tiedottaminen

Lähetimme toimintakauden aikana kaksi jäsentiedotetta, Vuosikokouspöytäkirja laskuineen Jäsentiedote 2/2023 liitteenä ja keväällä Jäsentiedote 1/2024 vuosikokouskutsuineen. Sähköpostia on käytetty toimikauden aikana myös muuhun jäsentiedottamiseen, sekä myös jäsenkyselyn tekemiseen. Tätä nykyään kirjeitse postitettu alle 30 jäsentiedotetta (Erja hoitanut). Postimaksujen noustua rajusti on edelleen on panostettava sähköpostien kattavuuteen.

Yhdistyksen ilmoitustaulut ja ennen kaikkea kotisivut, www.janijarvi.fi, ovat olleet keskeinen tiedotusväline yhdistyksen toiminnasta jäsenille ja muille toiminnasta kiinnostuneille. Lähipalveluiden ilmoituspalstan lisäksi kotisivuilla on tietoa ja valokuvia yhdistyksen toiminnasta, hankkeista ja yhteistoiminnasta. Kotisivujen sallittu kävijämäärä/kk:ssa on pari kertaa ylittynyt, jolloin siis kotisivuille ei pääse. Hallitus päätti nostaa rajoja. Tämä nostaa kuukausikustannuksia muutamalla kymppillä. Sivuston ylläpitämisestä ja päivittämisestä huolehti Erkki Salmio.

TALOUS

Yhdistyksen talous on kunnossa. Toimintaa on rahoitettu jäsen- ja jätemaksuilla. Lisäksi Tammelan kunnan ympäristölautakunta myönsi 1000€ toiminta-avustuksena vuodelle 2023 vesikasvillisuuden niittoa varten.

Saldo 31.5.2024: 5 169,05 €, toimintakauden tulos: 686,22 €.

Jätehuolto on toiminut kokonaisuudessaan hyvin, taloudellista tappiota aiheuttamatta. Jättemaksuissa ei ole tällä hetkellä korotuspaineita. Kesällä tietyt astiat täyttyivät yli äyräidensä aiheuttaen lisäkustannuksia, paljolti johtuen puutteellisesta lajittelusta, kuten pahvilaatikoista ja muista liian isoista tavaroista, jotka eivät kuulu sekajätteisiin. Jäsentiedotteessa 1/2024 kiinnitettiin jälleen lajitteluun huomiota. Talvijätehuolto on osoittautunut hyväksi ratkaisuksi niin mökkiläisten kuin vakinaisten asukkaiden näkökulmasta.

Kesällä 2023 asennettiin neljä ”30-vuotislahja”-jätekatosta. Kolmen oppilastyönä tehdyn lisäksi yhdistys kustansi yhden katoksen materiaalit. Rakentamisen hoiti Räyskämäentien porukka. Viime vuonna toimitettu 1m leveä, vihreä katos sovittiin asennettavaksi yhteisrannalle.

Jätehuolto jatkuu toistaiseksi samanlaisena. Forssan jätelautakunta ei tehnyt muutoksia vaan jatkaa selvittelyä.

TOIMINTA

Tammelan kunta myönsi 1000€ avustusta vesikasvillisuuden niitolle 2023. Susanna Lieto järjesti niiton yhdessä Antin Koneen kanssa, samoin kasvillisuuden nostot ja hävityksen Yli-Tokon pellolle. Loppukesällä tehty niitto sujui hyvin, yhden pitkän työpäivän aikana, mikä laskee kustannuksia.

Hallitus on selvittänyt ja työstänyt vuosikokouksen yhteydessä esille tuotua tarvetta mahdollisiin sääntömuutoksiin. Hallitus on jatkanut valmistelua tuoden esityksen kaikista tarvittavista sääntömuutoksista vuoden 2024 vuosikokoukseen 1. käsittelyä varten.

Metsäkeskuksen Olli Lukanniemen suunnittelema Jänijärven valuma-alueen luonnonhoitosuunnitelma kilpailutettiin kesällä 2023. Kartat ja liitteet tallennettu käyttöön kotisivulle. Toimeenpano toivottavasti alkaa vuonna 2025.

OP-kesäduunari Masa Tamminen maalasi kesällä 2023 yhteisrannan kotalaavun ja veti Lillavilla Halti puuvajaan puusuoja-ainetta. Keväällä 2024 OP-kesäduunari maalasi Kaukjärven osakaskunnan kunnostamat penkkipöydät. Suojeluyhdistys maksoi puolet kustannuksista. Mentorina toimi Petri Tamminen.

Yhteisrannan kevätsiivoustalkoot pidettiin 18.5.2024 klo 9.00. Tänä vuonna osallistui yli kymmenen yhdistyksen jäsentä.

Olemme osallistuneet Loimijoki-ryhmän kokouksiin ja koulutuksiin, sekä Kaukjärven osakaskunnan vuosikokoukseen.

25.8.2023 Tammelan vesiensuojeluyhdistykset järjestivät yhteistapaamisen Tammelan kunnantalolla, joka oli lähes täynnä. Myös kunnan päättäjiä ja virkamiehiä osallistui. Kokouksessa käsiteltiin myös Rio Tinton muodostamaa kaivosuhkaa – vaikkakin teoreettinen niin silti todella suuri uhka koko Pohjois-Tammelan alueelle, mikäli toteutuisi. Suojeluyhdistykset päättivät tiivistää yhteistyötään säännöllisin tapaamisin, joita on toteutettu noin 4–6 viikon välein. Hallitus on aktiivisesti osallistunut tähän toimintaan.

24.2.2024 oli Vohlassaaren ulkoilutapahtuma, joka tänä vuonna toteutettiin vesiensuojeluyhdistysten yhteistoimintana. Eri yhdistykset nostivat vesiensuojelutoimintaa esille. Meiltä osallistui Jan ja Erja.

17.5.2024 Hämeen ELY-keskus järjesti vesiensuojelutilaisuuden Saaren kansanpuistossa. Aiheena veden näkösyvyysmittaus, joka on hyvä tapa arvioida veden laatua. Erja Hakala osallistui yhdistyksen puolesta saaden mukaansa näkösyvyysmittarin suojeluyhdistyksen käyttöön. Lisäksi annettiin käytännön ohjeita miten arvioida mahdollista sinileväesiintymää.

Malminetsintää taas Tammelan alueella.

Särkijärven päävaluma-alueelle on Tukes myöntänyt englantilais-australialaiselle kaivosyhtiö Rio Tinto Exploration Finland Oy:lle Särki-nimisen malminetsintäluvan, josta Särkijärvi ja Heinijärvi ovat valittaneet – päätös tulee loppuvuodesta 2024. Särkijärven tärkeimmät laskuojat sijaitsevat alueella. Malminetsintä ja kaivos vaarantavat järven veden laadun. Pahimmillaan vaarana on vesien saastuminen muillakin läheisillä järvilla, kuten Heinijärvi ja etenkin Jänijärvi, johon Kolisevanojan kautta laskee vettä Särkijärvestä. Vaikutukset voivat näkyä pitemmällekin Loimijokeen ja Kokemäen joen vesistöön.

Rio Tinto on loppuvuonna 2023 ja alkuvuonna 2024 hakenut laajalle, yli 6000 hehtaarin alueelle malminetsintävaraukset, jotka ulottuvat koko Pohjois-Tammelan alueelle sekä Forssan puolelle 10-tien pohjoispuolella. Tällä alueella Rio Tinto teki laajasti helikopterista käsin malminetsintäseulontaa 19.2-15.3.2024 aikana. Jänijärvi yhtyi Heinijärven melulupavalitukseen Vaasan hallinto-oikeuteen. Toimeenpanokieltoa ei myönnetty. Yhdistykset jakavat kustannukset (270€) puoliksi.

Suojeluyhdistys ylläpitää, yhdessä muiden suojeluyhdistysten kanssa, valmiutta muistutusten ja valitusten tekemiseen todennäköiseen tulevaan Rio Tinton laajempaan malminetsintälupahakemukseen (sekä lopuksi mahdolliseen kaivoshankkeeseen).

HANKKEET:

Suojeluyhdistyksellä ei ollut käynnissä olevia henkkeita. Vesiensuojeluyhdistysten yhteistapaamisissa on nostettu esille tarvetta valmistautua laajemmin ja tehokkaammin eri puolella Tammelaa tehtäviin malminetsintöihin; joita siis tehdään Pohjois-Tammelan lisäksi myös Liesjärven suunnalla ja Torrönsuolla; todella laajoilla alueilla, jos kaikki varaukset toteutuvat malminetsintäluviksi. Pitää olla valmius tehdä perusteellisia yhteisvalituksia varauksiin ja etsintälupiin.

Osana tätä on esitetty pohdittavaksi ja jopa valmisteltavaksi vedenlaatumittausten tekemistä yhteishankkeena, jolloin kustannusten yksikkökustannukset laskisivat. Kyseessä olisi silti varsin laaja ja isoja kustannuksia aiheuttava hanke – jota pitäisi valmistella joko LounaPlussan kautta tai jopa hankeryhmässä suoraan ELY-keskukselta, tai muulta taholta.

Myös kalakannan elohopeapitoisuuden (ja muiden raskasmetallien) tutkiminen voisi antaa tarpeellista tietoa vesistöjen nykytilasta. Yhteydenotto jo v.2022 Helsingin Yliopistosta/ tutkija Malinen. Yhteishankkeena Särkijärven ja Heinijärven suojeluyhdistysten ja mahdollisesti jonkun muunkin järven kanssa. Mahdollisesti myös Saloistenjärven kalakannan tutkiminen. Selvitettävä voivatko osakaskunnat osallistua rahallisesti (esim. 500€) tai ainakin kalastustalkoon muodossa.

LOPUKSI

Tiiviin yhteistyön ylläpitäminen Tammelan vesiensuojeluyhdistykseen, yhteisten ympäristöhankkeiden suunnittelun ja toteuttamisen muodossa on omiaan pitämään oma suojeluyhdistyksemme vireänä ja järvemme ympäristöineen kunnossa. Yhteistyö on jatkunut Kaukjärven osakaskunnan, Tammelan kunnan, KVVY/ Loimijokiryhmän ja Metsäkeskuksen kanssa.

Toivomme myös oman jäsenistömme aktiivista toimintaa, niin kokouksissa kuin eri talkoissa!

Tammelassa 15.6.2024

Jan Löfstedt , puheenjohtaja

Mari Paasovaara , sihteeri